

► Les universitats com a actors de cooperació per al desenvolupament

Les universitats tenen un paper important com a actors de cooperació per al desenvolupament, entenent el desenvolupament com un objectiu estructural i continuat i la cooperació com a instrument facilitador i accelerador del desenvolupament si el seu impacte és positiu.

En els darrers anys les universitats de parla catalana han assumit un paper cada vegada més actiu i compromès en aquest camp, creant estructures de suport i posant en marxa programes específics de cooperació al desenvolupament des del món universitari.

En l'escenari de la cooperació al desenvolupament intervé una gran pluralitat d'actors (ONGDs, administracions, sindicats...), cadascun d'ells especialitzat en una tipologia de cooperació. Així, les universitats duen a terme cooperació universitària al desenvolupament i les seves funcions bàsiques com a actors en aquest àmbit coincideixen amb les que constitueixen la seva raó de ser i, alhora, el seu principal actiu:

- La formació.
- La recerca i la transferència de tecnologia.
- La sensibilització.

Tallers d'iniciació a les TIC i d'educació en salut bucodental per a joves del barri oranès de Sidi el Houari. Programa Algèria Universitats, agost de 2007.

La formació

La formació és la missió central de les universitats i esdevé una línia d'acció fonamental en cooperació. L'educació constitueix un element cabdal per al desenvolupament, atès el seu paper bàsic en la formació del capital humà i l'ampliació de capacitats i oportunitats. A més del suport específic als processos formatius i a la capacitat de recursos humans a països del sud, les universitats ofereixen formació bàsica i especialitzada en cooperació al desenvolupament, amb la col·laboració d'ONGDs.

La recerca i la transferència de tecnologia

Les universitats tenen com a segona funció estructural la recerca i la transferència dels seus resultats a la societat. Per una banda, es duu a terme una activitat de recerca sobre els processos de desenvolupament i per a la millora dels mètodes i impactes de la cooperació i, per l'altra, es fa investigació adequada a aconseguir efectes i impactes concrets i directes en termes de desenvolupament humà. En paral·lel, cada vegada esdevé més important el treball d'assistència tècnica que desenvolupen els membres de la comunitat universitària, oferint suport a les iniciatives que impulsen altres actors.

Laboratori de la Universitat de Ciències i Tècniques d'Oran i de l'Escola Normal Superior d'Ensenyament Tècnic d'Oran.

Visita dels responsables de cooperació de les universitats de la Xarxa a les universitats de l'Oest d'Algèria i els seus entorns socioculturals i econòmics.

La sensibilització

Les universitats estan capacitades per realitzar anàlisis i diagnòstics de processos socials i tenen els escenaris i els canals per fer-ne la difusió. Per això la sensibilització és una funció que les universitats duen a terme a nivell intern, entre les seves comunitats universitàries, i a nivell extern, fent d'altaveu per la resta de la societat.

Finalment les universitats cooperen amb les seves organitzacions homòlogues als països del sud realitzant Cooperació Interuniversitària. Aquesta activitat es tradueix en un reforçament institucional de les universitats contraparts, alhora que pretén reforçar la seva capacitat d'incloure en les societats en què s'insereixen. En aquest sentit les universitats són agents estratègics que poden millorar la governabilitat, la democràcia i el desenvolupament humà de les societats.

► Projectes de cooperació universitària al desenvolupament

Participants del Programa en capacitat de gestors culturals de la Universitat Pompeu Fabra en col·laboració amb l'ENA i l'Associació Touiza, Alger, octubre 2003- octubre 2004.

Alumnes de la llicenciatura en Educació Intercultural Bilingüe del projecte de Cooperació Yachay del Centre de Cooperació Internacional de la Universitat de Lleida i d'altres institucions. Sarayaku (Equador).

Desenvolupament de tecnologies apropiades a l'àrea de Vedanthangal (Índia) per la Universitat Politècnica de Catalunya: cuina solar.

Des de l'any 1995 més de 200 membres de la Universitat de Girona han participat en la Campanya d'Alfabetització a Nicaragua.

Exposició de la Fundació Autònoma Solidària al campus per donar a conèixer a la comunitat universitària els projectes de cooperació finançats pel Fons de Solidaritat de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Projecte Watata 2003 de la Fundació Solidaritat UB. Projectes de millora de la gestió de l'aigua al Magrib (Sahara de Mauritània). Mostreig d'un abeurador.

Instal·lació d'infraestructures hidràuliques pels cooperants de la Universitat Rovira i Virgili a l'Amazònia brasilera. URV Solidària 2004.

Alumnes del seminari «lengua i educació en el alto Bio-Bio» del Programa de suport a l'educació intercultural bilingüe a les escoles de l'alt Bio-Bio (Xile). Universitat Ramon Llull.